

A nagy nap előestéjén.

A derutos üzlet lebonyolítógék. — A tőzsde

Isai. — Fizetéseképtelenségtanács tagjai.

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

387.6

Hely

Idő

1912

Személy

Helyszám

Szerző

Cím A nagy nap előestéjén.

Forrás: Magyar Hirlap

Bp.

1912 X/19

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.) Oldalsz.

Holnap lesz tehát a nagy nap, október tizenkilencedike. Bizonyos, hogy igen sokan nagy félelemmel tekintenek e borus szombat elé, mikor sok millió korona cserél majd gazdát a Giró közvetítésével. Sok millió. Óriási differenciák, hiszen 60—80 koronás árváltozások vannak a határidős papiroknál és még ennél is nagyobb különbsétek a kasszaértékekénél. És azok a boldog emberek, akik „eltalálták”, azok is félnek, szoronganak. Mitől? — kérdezhetik a tőzsdén kívül állók csodálkozva — hiszen eddig csak azoknak kellett félni, akik be fognak vagy legalább is akiknek be kellene fizetni. Ezeknek lesz jelentős fordulat a holnapi szombat, ezek szeretnék, ha az október tizenkilencedikét át lehetne szépen, csendesen aludni. Nos, épen ilyen félelem ragadt rá a kontreminőrökre is, akik nem a befizetéstől félnek, de attól, hogy a holtbiztosra vett nyereség nem lesz-e tényleg „holt” és így a szép kalkulálás a kutba esik, a nagy krachból származó nyereség: — levegővé válik majd.

Ez az aggodalom jogos és érthető is. Kérdés, hogy a nagy árdevalváció hány embert tett tönkre, de ez még csak holnap lesz aktuális téma, holnap válik hivatalosan aktuálisá, amikor a fekete tábláról kell már a neveket leolvasni.

Biztatóbb kilátások. — Inzolvenciák.

Reméltük és reméljük még most is, hogy ez csak a ritkább eset lesz és ha nagyobb inzolvencia lenne is, akkor amint ez már köztudomásu, a nagybankok és Krausz Simon átveszik majd az engamentet és így nagyobb rázkódtatás a piacot nem érheti. Ezt majdnem bizonyosra lehet venni, de az is bizonyos, hogy a félelem azért mégis indokolt. Már ma beszéltek két esetről. Egy nagyobbról és egy kisebbről. Az egyik legalább 150—200 ezer, a másik

csak 60—80 ezer koronára fogja fizetéseképtelenségét bejelenteni, de még mindig biznak, reménykednek abban, hogy elkerülhetők lesznek ezek is és a többi inzolvenciák is.

Az előkészületek szép csendben megtörténtek. Krausz Simon ma a déli megnyitás után beható megbeszélést tartott azokkal az ügynökökkel, akik a fenti két ismert esetről érdekelve lehetnek. Nyugodtan vitatták meg az esetet, de annyira optimisztikus volt a csoport hangulata, hogy még most is, az utolsó pillanatban reménykednek, hátha mégis biztosítható lesz a békés kiegyezés.

A tőzsdetanács gondjai.

És mit csinál ilyen izgalmas időben a tőzsde bölcs tanácsa? Azt hisszük nem lesz érdektelen, ha egy kissé bekukkantunk a kárpitózt ajtóju, szőnyeges termébe is. A tőzsdetanács együtt van és — rendelkezik: „Az alsó karzatra nem szabad senkit beereszteni, mert tudomásunkra jutott, hogy titkos jelek útján az ügynökökkel érintkeznek onnét a kommitensek és így a terembe szülő belépőjegyüket nem váltják meg.”

Bölcs rendelkezés, mindentlító és mindenttudó tanács! Hát persze, ilyen háborus, derutos időkben, a legsúlyosabb napokban lehet más gondja?

Hogyne. Például: A pontos gazdasági tít-kár energikusan ráförmed az egyik tőzsdetagra, hogy miért gyújt cigarettára a kupolacsarnokban, egy öreg hordárt, ki a kupolacsarnokból a ruhatárig merészkedett, elparancsolt a Szabadság-tér környékéről, a tőzsde ügynökeit, kik a ruhatár „pultjára” dültek, könyörtelen „örökharagra” ítélte, egy kis szelet papír felvételére összekiabálta a szolgálmezélyzetet, de nem veszi észre a buffet-terem gyalázatos rendellen-

ségét, piszokját, stb. Azt hisszük ebből elég ennyi. Mert a gazdasági tít-kár pontos és a tanács rendelkezései szerint cselekszik.

Véleményünk az, hogy a bölcs tanács ilyen rendkívüli esetben másként is gondolkozhatnék és ne csak annyiban reagáljon a tőzsde rejtetes eseményeire, hogy a Krausz Simon ugyanis rendet teremt majd, hanem aktívabb részt is vehetne a tőzsde igaz életéből, ha már ülésezik nyakra-főre, mint állandóan csak holmi kisebb jelentőségű adminisztratív ügyekkel foglalkozik. Ma különben a tőzsde elnöke, Horváth Elemér miniszteri tanácsos, a Hitelbank igazgatója érdekes nyilatkozatokat tett a tőzsdei eseményekről és a derutról, következményeiről, a jövő alakulásáról.

A tőzsdei derutról, annak kihatásáról a többek között így nyilatkozott:

„Remélem, hogy időleges jelentősége van a derutoknak. Különben nálunk megnyugtató, hogy nincs tulértékelt papír. Nekünk nincsenek „non valeur”-jeik. A háborus hírek hatása a külföldi tőzsdéken sokkal nagyobb volt, mint nálunk. És megnyugtató jelenség, hogy e viharos időkben is a tőzsde ellentállónak bizonyult.

Ami a fizetéseképtelenségek nagyobb számát illeti, ez nem csupán a mai árfolyamcsökkenésben leli magyarázatát. Én — folytatta a tőzsdeelnök — ezt inkább egy lassu proceszszus végének tartom. Tudniillik mult év ősze óta az osztrák tőke majdnem teljesen kivonult. Hogy sok nem jól fuлдált vagy kisebb ipari és kereskedelmi vállalat megérezte azt, hogy nem tudtak hirtelen új hitelt szerezni és ennek következtében fizetése megakadások voltak, ez bizonyos, hogy bénítólag hat a kereskedelmi forgalomra. De azt remélem, hogy azért ennek erősebb kihatása nem lesz.

— A véleményem az, hogy a mostani viszonyoknak egy következménye mindenestre lesz és ez: az erőn felül való egészségtelen vállalkozások megszűnése. És ha a mostani árfolyamképződések sok tekintetben sajnálatosak is, másrésztől azonban tisztítólag is hatottak az egészségtelen vállalkozások és tulspekulációkat illetőleg. És, ismétlem, nekünk non vaerjeink nem lévén, most már csak rendezett külpolitikai viszonyok volnának kívánatosak.

A mai üzlet.

Ma teljesen megcsappant az értéktőzsde forgalma. A nagyközönség — igen helyesen — tartózkodásával tüntetett ma is, a kulisz sem igen vásárolt, de annál inkább szeretett volna az arbitrage eladni, csak hogy a forgalom olyan szűk keretben mozgott, jobban mondva, nem mozgott, hogy negyedórák multak el egy-egy kötés létrejöttéig. Az árnívó természetesen nem tarthatta magát, de azért az árvesztés sem a nemzetközi, sem a helyi piacon nem rug négy-hat koronánál többre. A mai tartózkodást leginkább az angol és francia rátaemeléssel okolták meg, pedig a balkán események is nagy tartózkodásra adhattak okot. A nagy bizonytalanság ma már a bécsi piacra is átterjedt, hol még nagyobb mérvet öltött a visszavonuló zárkozottság. A börzén nagy várakozással tekintenek a közelebbi jövő elé és érthető türelmetlenséggel lesik, várják, hogy a Balkán-események mikorra alakulnak ki határozottabb alakban és hogy tényleg a Balkánra lokalizálva maradnak-e az események? Egyelőre azonban a legnagyobb gond az, hogy mi lesz holnap?

A gabonátőzsdén.

A ma reggeli lapok elég sötét színben tüntetik fel a külpolitikai helyzetet, a gabonátőzsdén azonban, úgy látszik, már hozzászórtak a háborúhoz is. Ez már most nem nagyon izgatja itt az emberek és alighanem egyébként ösztönzésre volna szükség, hogy a minapi nagy

élénkség visszatérjen. A kulisz és a helyi spekuláció ki van merülve a mult napokban kiállott izgalmaktól, így tehát nemcsak hogy a forgalom csappant meg erősen, hanem az irányzat is erősen a lanyhaság felé hajlik. Ehhez különben a külföldi tőzsdékről beérkező jelentések is hozzájárulnak, amelyek kivétel nélkül, mind az irányzat lanygulását jelzik. Így a többek között ma reggelre Chicagó 7—8 centtel, Newyork $1\frac{1}{8}$ centtel, Antwerpen 15 centimmal, Liverpool fél pennyvel, Páris 5—15 centimmal, Berlin negyed márkával alacsonyabb jegyzéseket küldött. Nálunk mindazonáltal barátságos hangulattal is a tegnapi zárlatnál némileg magasabb jegyzésekkel indult meg a mai üzlet. A forgalom folyamán azonban a nem kielégítő készáru piacra való tekintettel igen élénk kínálat támadt, minek folytán erősen lanyhult az irányzat és jelentékenyen csökkentek az árfolyamok, amelyek zárlat előtt aztán egy kissé ismét feljavultak. Az októberi buza 5 fillérrel a tegnapi zárlaton felül, 11.14 koronán indult, 10.93-ig csökkent és 11.01 koronán zárult. Az áprilisi buza 11.93 koronás kezdő kurzusa 12.01-ig emelkedett, később 11.83-ig csökkent, azinál 11.93-ig emelkedett és 11.91 koronán zárult. — Az októberi rozs 10.94 és 10.23 között, az áprilisi rozs 10.65—10.48 között; az októberi zab 10.78 és 10.62 között, az áprilisi zab 11.51 és 11.29 között, a májusi tengeri 8.03 és 7.95 között ingadozott. Az októberi ügyletekre ma 76.000 q. buzát, 3000 q. rozsot és 36.000 q. zabot mondtak fel, folyó hónap 21-iki szállításra.

Osz

Tár

Hely

Idő

Szer

Hely